# Nᴱᴿ 49

# KURYER LITEWSKI

*w Wilnie w Piątek dnia 25 Kwietnia v. s. 1824 Roku.*


KRÓLESTWO POLSKIE.

*Warszawa d. 26 kwietnia.*
*(z Korrespondenta Warszawskiego*
*Wypis z protokółu Sekretaryatu Stanu Królewstwa Polskiego.*

z Bożey Łaski
MY ALEXANDER PIERWSZY,
CESARZ WSZECH ROSSYY KRÓL POLSKI.
etc. etc. etc.

Przyprowadzając do skutku zapowiedziane w postanowieniu Naszem z dnia 4 (16) lipca 1817 stowarzyszenie urzędników, oficyalistów i posługaczy Królewstwa Naszego Polskiego, w celu zapewnienia im sposobu utrzymania się przyzwoitego, gdy wiek podeszły, lub utracone zdrowie niezdatnemi ich do dalszey służby uczynią.

Chcąc oraz zastrzedz wsparcie dla wdów i sierot, pozostałych po urzędnikach, oficyalistach i posługaczach.

Po wysłuchaniu zdania ogólnego zgromadzenia rady stanu; postanowiliśmy i stanowiemy, co następuje:

TYTUŁ I.

*O składzie stowarzyszenia emerytalnego i jego funduszach.*

Art. 1. Wszyscy urzędnicy, oficyaliści i posługacze, jakiegokolwiek rodzaju służby publiczney cywilney, pobierający płacę roczną etatową z kass publicznych, w wysokości przynaymniey 100 zł. p., należeć będą do stowarzyszenia emerytalnego, i wychodząc ze służby dla wieku podeszłego, kalectwa, lub utraty zdrowia, mieć będą prawo do pensyi wysłużoney z funduszów stowarzyszenia, stosownie do prawideł poniżey przepisanych.

Art. 2. Fundusze stowarzyszenia emerytalnego składać się będą:

a) Z procentu potrącanego od płacy etatowey urzędników, oficyalistów i posługaczy.
b) Z dochodów przypadkowych, jako to: z ofiar, zapisów, legatów dobrowolnie na korzyść stowarzyszenia czynić się mogących.
c) Z procentów od summ lokowanych stosownie do przepisów artykułu 8 ninieyszego postanowienia.

Art. 3. Procent roczny po cztery od sta potrącany będzie przy każdey wypłacie miesięczney w jedney dwunastey swojey części każdemu ze skarbu Etatową płacę biorącemu, niemniey od płac na oszczędność skarbu przechodzących.

Art. 4. Od pensyy emerytalnych, jako też i od pensyy titulo szczególnych nagród uzyskanych, żaden procent na rzecz stowarzyszenia emerytalnego potrącanym nie będzie.

Art. 5. Kommissya rządowa przychodów i skarbu będzie miała dozor i administracyą poborów funduszow stowarzyszenia emerytalnego.

Fundusze te pod jey dozorem oddzielnie utrzymywane na żaden inny przedmiot prócz wypłat poniższemi artykułami wskazanych użyte bydź nie będą mogły, pod odpowiedzialnością osobistą urzędników straż nad niemi mających.

Stan zaś rzeczywisty kassy emerytalney, przychód i wydatki oney summarycznie obeymujący, corocznie ogłaszanym będzie przez pisma publiczne.

Art. 6. Pobór składek przez urzędników, oficyalistów i posługaczy mieyskich, tudzież przez urzędników, oficyalistów i posługaczy dyrekcyi towarzystwa ogniowego, na mocy artykułu 3 ninieyszego postanowienia wnoszonych, oraz przelew składek takowych, z kass mieyskich i kassy towarzystwa ogniowego do kassy jeneralney poborów Królewstwa, Kommissya rządowa przychodów i skarbu za zniesieniem się z Kommissyą rządową spraw wewnętrznych i policyi urządzi.

Art. 7. Fundusze, zbywające od bieżących wypłat na emerytury, mają bydź corocznie za zdaniem kommissyi emerytalney, artykułem 36 ninieyszego postanowienia oznaczoney i za postanowieniem przez Namiestnika Naszego wydać się mającem, lokowane bądź na bankach publicznych bądź na hypotece ziemskiey, i to na pierwszey połowie wartości dóbr, podług zasady oszacowania, przyjętey do podatku ofiary 10 grosza.

Art. 8. Jeżeli się okaże, że stosunek 4 od sta procentu jest za wysokim na powyższe przeznaczenie, naówczas zniżenie onego nastąpi, jak też nawzajem, jeżeliby okazał się zbyt niskim, podwyższonym zostanie. Podwyższenie takowe lub zniżenie, za Naszem jedynie postanowieniem, po wysłuchaniu ogólnego zgromadzenia Rady Stanu wydać się mającém, nastąpić będzie mogło.

Art. 9. Urzędnicy, oficyaliści i posługacze, przed zawiązaniem stowarzyszenia emerytalnego w służbie będący, gdy im przyznana będzie pensya emerytalna, część tey pensyi za lata przed ustanowieniem stowarzyszenia wysłużone, pobierać będą ze skarbu publicznego, a to z funduszu corocznie tym końcem na budżecie umieszczonego, a resztę z funduszów tegoż stowarzyszenia.

Art. 10. Do pensyi dla emerytów mieyskich, stowarzyszenie emerytalne za te tylko lata z własnych funduszów ma się przykładać, które od zawiązania jego będą wyrachowane. Poprzednicza zaś służba tychże emerytów, z funduszów na ich pensye emerytalne dotąd służących, wynagradzaną będzie.

Art. 11. Podoficerowie i żołnierze, którzy otrzymawszy uwolnienie od służby woyskowey w cywilnym zawodzie dopełnili lat służby do uzyskania pensyi emerytalney potrzebnych, po uznaniu prawa do niey odbierać będą tę część, która za lata służby woyskowey przypadnie ze skarbu publicznego, resztę zaś z funduszów stowarzyszenia.

Art. 12. Oficerowie i urzędnicy woyskowi z woyska do służby cywilney, za poleceniem władzy Naywyższey woyskowey przechodzący, będą sobie mieli zwrócone składki na fundusz emerytur woyskowych czynione i wniosą je do funduszów emerytur cywilnych.

Oficerowie zaś i urzędnicy woyskowi, otrzymujący żądaną dymissyą przed wysłużeniem emerytury, nie będą sobie mieli zwróconych składek z funduszów emerytur woyskowych. Jeżeli więc póżniey otrzymają jaki urząd cywilny; muszą albo nanowo liczyć lata służby, albo jeżeli zechcą żeby im służba woyskowa rachowaną była do e-

merytury, natenczas złożyć będą winni do funduszu emerytur cywilnych w gotowiznie tyle, ile w funduszach emerytur woyskowych zostawili, i nawzajem, gdyby urzędnik cywilny, dobrowolnie się oddalający, wchodził do woyska w stopniu oficerskim, dopełnić winien tego samego warunku.
(*Dokończenie nastąpi*).

*Dnia* 30. (*z Gazety Warszawskiey*)
Xiąże Namiestnik Królewski postanowieniem z. d. 6 b. m. przeznaczyć raczył JW. *Wiszniewskiego*, Senatora Kasztelana Królewstwa Polskiego, na wizytatora trybunałów cywilnych województw krakowskjego, sandomierskiego, lubelskiego i podlaskiego, który czynność swoję zacznie od trybunału cywilnego województwa podlaskiego.

*Minister prezydujący w kommissyi rządowey wyznań religiynych i oświecenia publicznego.*
Xiądz *Maurycy Meyer*, rządca parafii katolickiey w mieście szwaycarskim *Zurich*, zaniosł prośbę do Jego Cesarsko-Królewskiey Mości o dozwolenie zbierania między mieszkańcami religii rzymsko-katolickiey, berłu Jego uległemi, dobrowolney składki na rozpostrzenienie kościoła w *Zurich*, utrzymywanego ze szczodrobliwości jedynie prawowiernych, a co do obszerności i urządzenia, przeznaczeniu swojemu nieodpowiadającego.
Nayjaśnieyszy Pan przyjął prośbę tę z całą względnością, jaką okazywać zwykł dla religii, wyznawaney przez znaczną część swych poddanych, a zawięzująo sam hoynym datkiem poczet osob do składki weyść chcących, zbieranie jey w Królewstwie Polskiem ministrowi wyznań i oświecenia publicznego poruczyć raczył.
Zbytecznem byłoby wystawiać, ile zamiar, noszący na sobie cechę chrześciańskiey miłości, pomocy naszey jest godzien. Uczynność polakowi właściwa, i przewodniczący Monarchy przykład, przemawiają mocniey nad inne do serca, a łącząc cel pobożny z położoną w nas ufnością, znayduje każdy dość silne pobudki, do przyłożenia się w miarę swey możności.
Ku ułatwieniu składania tych ofiar wezwani zostali duchowni, a w szczególności plebani każdey parafii katolickiey, do ich przyymowania i utrzymywania rachunków, od których po upłynieniu sześciomiesięcznego czasu, ściągnięte i na ręce Xiędza *Meyer* przesłane zostaną.
W *Warszawie* d. 22 kwietnia 1824 roku.
(Podpisano) Stanisław *Grabowski*.
Sekretarz jeneralny (podpisano) *Rakiety*.

Dnia 26 marca r. b. odbył się seymik szlachecki, powiatu garwolińskiego pod przewodnictwem JW. Piotra *Puliszewskiego* nominowanego marszałka, na którym assesorami byli WW. Józef *Ciechocki* dobr *Wilgi*, i Józef *Celiński* dobr *Sulbin* dolnych dziedzice, a sekretarzem W. Antoni *Pniewski* dziedzic dóbr *Kobyliwoli*. Na seymiku tym większością głosów obrani zostali członkami rady województwa podlaskiego, marszałek tego seymiku JW. Piotr *Paliszewski* i JW. Franciszek *Olszewski* dziedzic dóbr Oziemkowki.

## Niemcy.

Gazeta warszawska pod dniem 15 kwietnia od brzegow *Menu* zawiera: W *Akwisgranie* spodziewają się tego lata przybycia kilku Monarchów, a mianowicie Królów niderlandzkiego i bawarskiego. Czynią już przysposobienia do przyzwoitego przyjęcia tych znakomitych gości.

## Anglia.

*Londyn dnia* 10 *kwietnia.*
(*z Gazety Warszawskiey*)
Dnia 6 b. m. wysłano ztąd gońca gabinetowego z listami do *Madrytu*, które (jak się zdaje) zawierają odpowiedź na listy, odebrane poprzedzającey nocy z *Madrytu*.
Dnia 6 b. m. o godzinie 3ciey po południu upłynął czas zgłaszania się właścicieli dawnieyszych papierów skarbowych 4roprocentowych, i oświadczenia, iż przystają na zmnieyszenie prowizyi od nich. Ogólna ilość papierow takich wynosi blizko 75 milionow funtow szterlingow; a właściciele 64 milionow funtow szterlingow, rzeczonych papierow, przystali na zmnieyszenie prowizyi. Przedłużono ten jeszcze termin, i ztąd spodziewać się wypada, iż bardzo mała liczba właścieli wzmiankowanych papierow odmówi zezwolenia na zmnieyszenie prowizyi, i kapitał swóy odbierze.
*Dnia* 15. Obrady parlamentowe odłożone zostaną do dnia 3 maja.
Ostatnie odebrane tu listy z *Madrytu* i *Kadyxu* donoszą, iż rząd hiszpański, dla braku pieniędzy myśli uchylić zakaz, wprowadzania bawełny i innych towarow, oraz zmnieyszyć ogólne cło wchodowe.
Pewny lekarz angielski założył lazaret grecki w *Atenach*, gdzie rząd dał mu dom przyzwoity, a inne potrzeby otrzymał od tuteyszego towarzystwa wspierającego greków.
Jeneralny gubernator wysp Jońskich pozwolił mieszkańcom utrzymywać gazetę, wychodzącą w Grecyi.
*Dnia* 12. Słychać, iż wkrótce wyydzie nowe urządzenie, względem przedawania i kupowania stopni oficerskich w woysku naszem.
Dnia 10 b. m. odprawiła się wielka rada gabinetowa u Hrabiego *Liverpool*; trwała od godziny 2 do 4; byli na niey wszyscy ministrowie oprócz Lorda kanclerza i Wice-Hrabiego *Sidmouth*. Nazajutrz odprawiła się znowu takaż rada u rzeczonego Hrabiego.
W *Meclesfield* zaszły wielkie rozruchy, z powodu, iż właściciele tamecznych rękodzielni kazali robotnikom swoim co dzień jednę godzinę dłużey pracować, za stosownem wynagrodzeniem. Robotnicy porzucili warsztaty, i zebrali się tłumami po ulicach, tak, iż trzeba było sprowadzać woysko z *Stocport* i *Manchester*. Nizsza klassa ludu połączyła się z robotnikami, i rzucała kamieniami na żołnierzy. Niewiadomo jeszcze, jak się to skończyło. Już kilkakrotnie, a wszystko naprożno, właściciele rękodzielni chcieli przedłużyć pracę robotnikom za stosownem wynagrodzeniem.
Słychać tu o nowey pożyczce 800,000 f. st. dla rządu peruwiańskiego.
Codziennie zachodzą skargi, na łatwość fałszowania papierow skarbowych angielskich, za co tyle nieszczęśliwych przypłaca często życiem zbrodniczy swóy zamysł, czegoby nie czynili, gdyby papiery skarbowe angielskie były wzorowem dziełem kunsztu, jak są papiery banku francuzkiego. Swieży przykład dowodzi, jak łatwo jest fałszować nasze papierowe pieniądze. Pewny człowiek, raz nazywający się *Taylor*, drugi raz *Hunley*, został skazany na śmierć w *Yorku*, za fałszowanie papierów skarbowych. Przyrzekł wyjawić tajemnicę fałszerzy, jeśliby mu życie darowano; a na dowod szczerości swego oświadczenia, podjął się natychmiast w obliczu świadków odmienić wartość jednego papieru skarbowego, co też bardzo łatwo uczynił.

*Londyn dnia* 13 *kwietnia*
(*z Korrespondenta Hamburskiego*).
Na rozkaz Króla Jmci, opasanie portu algierskiego, jak nayśpiesznicy ma bydź uskutecznione.
Izba wyższa odroczyła swe posiedzenia do 6 maja.
Następującego miesiąca oczekują tu Xiążęcia *Cambridge* z małżonką.
Przez rozkaz tayney rady, wydane urządzenia w r. 1816 przez gubernatora *Demerany*, tyczące się interessow kościelnych tey wyspy, ogłoszone zostało za nieważne i niebyłe, a duchowieństwo, angielskiego, holenderskiego i szkockiego kościoła, powróciło znowu do swoich czynności i praw.
Deputowany brezyliyski, jenerał *Brant*, przybył do *Falmouth* na okręcie *Cearnest*.
Postanowiono, ażeby połowa nowozaciężnych dla 3ch nowych regimentow składała się z irlandczyków.

Gazeta prowincyonalna, *the Cork Advertiser*, zawiera pogłoskę, że Xiąże *Leopold Sasko-Coburg* zaślubi córkę Xięcia *Rutland*.

Fregata *Maidstone*, *Commodore Buller*, wyszła z *Portsmouth* z nowemi rozkazami rządu do brzegow Afryki pod Senegalem, dla tamowania handlu niewolnikami.

Niedawno złożono składkę, 3,200 f. s. wynoszącą, dla nieszczęśliwych mieszkańców *Alepu*. Posłano tę summę do tamecznego angielskiego konsula, który władze mieskie prosił o jey rozdzielenie. Rzecz tę doniesiono do W. Sultana, któ-ry jednak pozwolenia swojego na rozdanie pieniędzy odmówił.

Haracz, który Egipt rocznie Porcie w zbożu, kawie i t. d. wypłacał, wynosi 6 milionów piastrów. Gdy tego roku okręt przybył, dla zabrania tego haraczu, basza żądał wprzódy wypłaty; że zaś ta nie mogła bydź wypłacona, odesłał próżne okręty.

---

## HISZPANIA.

*Madryt dnia 2 kwietnia.*

*(z Gazety Warszawskiey.)*

Woysko francuzkie zajęło znowu wczora wszystkie straże w tuteyszey stolicy, które hiszpani przez dwa dni zaymowali.

Ustawa amnestyyna (pisze francuzka gazeta *Etoile*), mimo postanowienia, uczynionego niedawno na radzie ministrów, została znowu odłożoną do dalszego czasu; zamiast tego posłano radzie kastyliyskiey inną ustawę, obeymującą przepisy postępowania, względem oczyszczenia urzędników, mianowanych przed d. 7 marca 1820, a potwierdzonych przez rząd konstytucyyny. Dla prowincyi madryckiey będzie ustanowiona oddzielna junta oczyszczająca; w innych zaś prowincyach czynność ta poruczona będzie właściwym władzom, które wezmą do tego jednego z duchownych.

Ajent bankiera *Rothschild* dał rządowi naszemu 400,000 fr. na wydatki podróży Monarchy do *Aranjuez*. Słychać, iż wniosek, aby duchowieństwo pożyczyło rządowi 200 milionow realow, z prowizyą po 5 od sta, nie wziął skutku.

*Madryt dnia 8 kwietnia.*

Od uwięzienia *Riego* trzymany tu w więzieniu Anglik, *Jerzy Matheus*, wydany nakoniec został posłowi angielskiemu, z prośbą, aby go niezwłocznie wyprawił z kraju. Zapowiedziano mu oraz, iż za powtórném ukazaniem się na ziemi hiszpańskiey życiem przypłaci. (z *Korr. Hamb.*)

---

## PORTUGALIA.

*Lisbona dnia 5 lutego.*

*(z Korrespondenta Hamburskieog.)*

Hrabia *Pamplona* podał d. 29 stycznia radzie stanu K. J. Portugalskiego, projekt do amnestyi, który atoli przez wpływ przeciwney partyi nie był przyjęty. Drugie usiłowanie w tey mierze podobnież nie wzięło skutku; mianowicie, że minister stosunków wewnętrznych *Oliveira*, i minister sprawiedliwości *Falcao* temu się opierali. Po nieszczęśliwym końcu Margrabiego *Loula* ministrowie, Pamplona i Palmella uczynili kroki dla własnego swojego bezpieczeństwa, i prosili Króla o uwolnienie na przypadek, jeżeli owi obadway ministrowie zostaliby na swych urzędach. Król Jmć skłonił się do ich żądania; oddalił owych ministrów, i powierzył połączone sprawowanie ministeryy stosunków wewnętrznych i sprawiedliwości Józefowi *Antonio D'Oliveira Leite de Barros*, mającemu lat 75. Ta odmiana zrządziła wiele ukontentowania, gdyż zapewnie wkrótce amnestya ogłoszoną zostanie. Wielu także mniema, że Król Jmć wkrótce ogłosi ustawę krajową.

---

## FRANCYA.

*Paryż dnia 13 kwietnia.*

*(z Gazety Warszawskiey.)*

Król Jmć rozkazał, aby ustanowione przez Barona *Auget de Montion* dwie nagrody po 6,000 frankow, jedna za cnotliwe czyny, a druga za naylepsze pismo, w celu rozszerzenia obyczayności, były i nadal udzielane przez akademią; lecz przyznanie ich nastąpować ma przez kommissyą złożoną z akademików i 3 urzędników.

Dziennik *Memorial Bordelais* umieścił następujący adres do Króla Jmci, od właścicieli plantacyy na wyspie *St. Domingo*, którzy się schronili do Francyi, datowany w *Paryżu* d. 24 marca: „Nayjaśnieyszy Panie! Wierni W. K. M. poddani, posiadacze plantacyy w *St. Domingo*, którzy się schronili do Francyi, ośmielają się złożyć u podnóżka tronu, hołd swojego przywiązania i posłuszeństwa, oraz nayusilniey błagać o łaskawe zwrócenie uwagi na długie ich nieszczęście, będące smutnym skutkiem ustawy konwencyi narodowey, która względem nich zgwałciła nayświętsze prawo, prawo własności, i wyrzekła uwolnienie murzynów na wyspie *St. Domingo*. Wzmiankowana ustawa, którey niesprawiedliwość trwa dotąd, będzie naprawioną, przez naysprawiedliwszego Monarchę. Gdyby jednak wolność dawnieyszych naszych niewolników, w skutku nieodwołaney ustawy, ciągle przez milczenie uznaną bydź miała, lub gdyby uwolnienie ich, nabyło prawego znaczenia, przez Królewską wolę W. K. M., w tym razie własność nasza, zaręczona nam władzą Królów naszych, a zasłoniona prawami naszemi, oraz wiarą publiczną, nie mogłaby bydź nam odebrana bez sprawiedliwego i zupełnego wynagrodzenia. Nayjaśnieyszy Panie, upraszamy o to wynagrodzenie: już bowiem 10 lat upłynęło od przywrócenia prawego rządu, a jeszcze nie nastąpiło odzyskanie nayszacownieyszey osady francuzkiey, zostajemy i t. d."

Zwierzętarnia w ogrodzie Królewskim otrzymała 3 niedźwiedzi. P. *Rotschild* darował do niey dwóch młodych syberyyskich, a będący w Austryi jenerał *Aubert*, jednego tamecznego niedzwiedzia. Ogromny syberyyski niedźwiedź znayduje się już w tym zbiorze.

Jeden z dzienników tuteyszych czyni uwagę, iż między 160 urzędnikami publicznemi, znaydującemi się między nowo obranemi członkami Izby Deputowanych; jest 5 ministrów mających bióra, 5 ministrów stanu bez biór, 3 posłów przy dworach zagranicznych, 23 radców stanu, 6 referendarzy, 40 prokuratorów, pierwszych prezesów, albo członków sądu, 2 oficerow sztabowych i t. d.

### Izba Deputowanych.

Kommisye tey izby zaymują się ciągle roztrząsaniem różnych projektów do prawa przez rząd poddanych. Pierwsze zdanie sprawy nastąpi d. 17 b. m.

Słychać, iż kommissya mająca rozpoznać prawność wyborów Pana *Benjamin Constant*, postara się o wszelkie potrzebne dowody. Pisać będzie do *Konstancyi*, z prośbą o kopią aktu ślubnego P. *Constant* i do *Londynu*, podobnież o kopią reklamacyi, podaney przez niego rządowi angielskiemu. Nim te pisma kommisya otrzyma, i podług nich wyrzeknie, większa połowa czasu, na posiedzenia izby przeznaczonego, niezawodnie upłynie.

Tuteyszy Monitor umieścił postanowienie Królewskie z dnia 8 b. m. względem szkół publicznych, w następującey treści: „Wielki mistrz uniwersytetu sprawuje obowiązki rektora akademii paryzkiey, używając praw przepisanych postanowieniem z d. 27 lutego 1821 r. Mianowanie professorów i nauczycieli w szkołach królewskich, tudzież zwierzchników szkół gminnych, należy do d. 1 sierpnia r. b. do rektorów akademiy, a installacya ich nastąpi po uzyskaniu zatwierdzenia od wielkiego mistrza, z zachowaniem prawideł przepisanych z d. 1 czerwca 1822 r. Mianowanie prowizorów, cenzorów i kapelanów szkół, należy ciągle do wielkiego mistrza. Po zasiągnionem zdaniu rektora akademii oraz inspektorów, jeśli rektor tego żąda, wielki mistrz może zawieszać nauczycieli i t. d. na rok jeden z pensyą lub bez pensyi. W każdem mieście, gdzie jest akademia, ogłaszane będą konkursa nauczycieli, którzy, mianowani przez rektorów, będą umieszczeni przy szkołach królewskich, albo gminnych, lub też innych in-

stytutach. Potrzebują zatwierdzenia od wielkiego mistrza, który go, z ważnych i królewskiey radzie oświecenia publicznego przełożyć się mających powodow, odmówić może. Wielki mistrz oznaczy liczbę przyjąć się mających przez konkurs nauczycieli w każdey akademii i czas konkursu. Stypendya królewskie mają bydź nadal dawane tym tylko uczniom, których rodzice zamieszkali są w obrębie akademii, do której należy szkoła, gdzie dzieci ich biorą naukę. Patenta zwierzchników szkół i pensyy, mają bydź ponawiane przed dniem 1 września 1825 r. i bez nowego patentu nie można trudnić się daley takowemi czynnościami. Co się tycze szkół elementarnych katolickich, ci którzy się na nauczycieli ich poświęcają, mają bydź z rozkazow rektorów akademii examinowani, a potém otrzymają świadectwo zdatności. Co się zaś tycze szkół, uposażonych z funduszów gminnych lub towarzyskich, i mających 50 uczniów, potrzebne upoważnienie kandydatom dawać będzie wydział, na którego czele jest biskup dyecezyi lub zastępca jego. Nad szkołami elementarnemi protestanckiemi mieć będzie dozor wydział, obrany z nayznakomitszych mieszkańców gminy, którego jednak członkiem powinien bydź prowizor naybliższy wyższey szkoły lub zastępca jego.

---

## Włochy.

*(z gaz. le Cons. Imp.)*

Xiąże *Modeny* wydał postanowienie, pod dniem 1 marca, którego treść jest następująca: „że rząd przekonanym będąc, iż wszystkie towarzystwa lub sekty tajemne, które się znaydują w xięztwie, niczém więcey nie są tylko odnogami wolnego mularstwa, i że te sekty nie mają innego celu, jak obalenie wszelkiey władzy duchowney i cywilney, i pod pozorami naypięknieyszemi pomnażania sobie wyznawców, dla pomnożenia z nich narzędzi w swym ręku; przekonowaliśmy się, wyrażono w tym postanowieniu, iż powinniśmy użyć wszelkich środkow, które Opatrzność w ręce nasze powierzyła, dla zachowania naszych ukochanych poddanych od tych nauk szkodliwych, tchnących fanatyzmem, buntem i bezrządem; chcemy ninieyszém, ażeby wszystkie statuta, urządzenia i t. d. tych sekt zostały drukiem ogłoszone; aby przez to odkryć tę przepaść, w któreyby się pogrążali bez naszey oycowskiey czuyności. Ten środek wyświeci: 1) że wszystkie sekty, jako: *Carbonari*, *Adelfi*, *Sublimi*, *Maestri perfetti* etc. wypływając z jednego źródła, łączą się w środku powszechnym; 2re iż wszystkie urządzenia, którémi się rządzą te sekty nacechowane są zepsuciem i buntem; 3cie że wszystkie te połączenia tajemne, wywołane już zostały naszém urządzeniem z d. 8 września 1820."

Listy prywatne z *Korfu* zawierają wiadomość, potrzebującą jeszcze potwierdzenia; iż przez porozumienie się, *Arta* poddała się *Bozarissowi*. Powiadają, iż albańczykowie, którzy się tam znaydowali, przeszli na stronę powstańców; a ci ostatni wnet się udali do *Janiny*, gdzie się równie znayduje 400 albańczyków, dla przymuszenia do poddania się tey twierdzy. Jeśliby ten wypadek nastąpił, pociągnąłby on za sobą ważne skutki względem losu Epiru.

*Neapol d. 19 marca.*

*(z Korrespondenta Hamburskiego).*

Utrzymują powszechnie, że 34,000 ludzi woyska zaymującego, jeszcze trzy lata w kraju naszym zostawać będzie. Rzeczą jest niezawodną, że dwór austryacki chciałby tę liczbę do 15,000 zmnieyszyć; ale wówczas Sycylia zostałaby bez załogi; co się przeciwi interessowi bezpieczeństwa rządu neapolitańskiego. Zostaje teraz na tey wyspie 8,200 ludzi, którzy w *Palermie* i *Trapani* stoją, a z przyczyny swego odłączonego położenia, zawsze mocnego odwodu na lądzie potrzebują.

---

W drukarni XX. Missyonarzów przy kościele ś. Kazimierza, takoż w xięgarni Typografa Uniwer. Wileń. P. Zawadzkiego, u P Moritza, i w Redakcyi Kuryera Litewskiego znaydują się do przedania: Nowe początki czytania dla dzieci z 50 rycinami rozmaitych krajowych zwierząt, ptaków, owadów, gadów, i t. d. Są tamże rozmaite modlitwy, nauka chrześcijańska, ministratura, i dalsze młodemu wiekowi nayprzyzwoitsze wiadomości. Tamże na końcu (dla wczesnego oswojenia młodzi Litewskiey i Żmudzkiey z autorami i dziełmi w rodowitym ich języku), znayduje się chronologiczne wyliczenie wszelkich dzieł w języku Litewsko-Żmudzkim i Prusko-Litewskim od naydawnieyszych czasów aż dotąd wydanych. Napisane w języku Żmudzko-Litewskim przez *Kajetana Niezabitowskiego Żmudzina*, pod tytułem: *Naujas Moksłas skaytima diel mażu wayku żemaycziu yr Lietuwos su 50 paweyksłays, teypogi atsyrand czion wysokias, reykalingas małdas, moksłas krykszczionyszkas, yr ministratura, par Kajetona Niezabitawski Żemayti Mokityni Akademios Wilniaus.*

Wilniuje drukarnioy Kunigu Missionoriu pri Bażniczes s. Kazimiera. 1824.

---

1 W Domu Towarzystwa Dobroczynności znaydują się topole włoskie piramidalne, za pomierną cenę do sprzedania, o cenie poinformować się można w sklepie ubogich.

---

*Piwo Słonimskie.*

1 Na ulicy Zamkowey w domu Pani Feldcebrowey, naprzeciwko ryneczku remizowego, znayduje się do przedania Piwo Słonimskie, w butelkach korkowanych, butelka po złotemu. Jakowe można dostać i beczkami.

---

## Doniesienie

*Za pozwoleniem Zwierzchności.*

W domu Towarzystwa Dobroczynności wypuszczają się przez Loteryą dwa Szale prawdziwie tureckie ocenione rubli sr. 600, biletow wszystkich jest 600, z których dwa wygrywają po jednym Szalu, ciągnienie Loteryi w domu tegoż Towarzystwa i pod jego dozorem natychmiast po rozebraniu biletow nastąpi: cena biletu r. sr. 1. Biletow dostać można w sklepie ubogich w tymże domu, gdzie również są do sprzedania z wolney ręki, rozmaite Meble, Parcelana, Zegary, i dalsze sprzęty, widzieć je i nabyć każdego dnia można rana od godziny 9tey do 12tey a po południu od godziny 3ciey do 7mey.

---

Kurs wileński na assygnaty od dnia 22 kwietnia rubel srebrny 3 rub. $31\frac{1}{4}$ kop., dukat nowy 11 rub. 95 kop., stary 11 rub. 65 kop., imperyał 37 r. $\frac{1}{4}$ k.

| | Czas obserwacyi | Wysokość Barom. | Wys. Ther. Reau. | Wiatry. | Odmiana powietrza. |
|---|---|---|---|---|---|
| Obserwacye meterologiczne. | dnia 24 god. 2 wieczo. | 27 cal. 9,8 lin. | + 13 stopni. | Zachodni. | Pochmurno. |
| | dnia 25 god. 5 z rana | 27 — 9,9 — | + 6 — — | Południowy. | Pogoda. |

*Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora:*
*Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.*

*w Drukarni Redakcyi.*